

D66 Krimpenerwaard

Verkiezingsprogramma Gemeenteraadsverkiezing 2022

Democratisch, Duurzaam en Doelgericht

Speerpunten voor de gemeenteraadsverkiezingen 2022

1. **Wonen:** Trots op de weidsheid van de Krimpenerwaard, wil D66 de woningbouwopdracht voor de komende tien jaar realiseren binnen en grenzend aan de bestaande bebouwde kom. Wij staan open voor nieuwe woon- en huisvestingsvormen. Dit betekent vooral kleinere woningen, voldoende sociale huur met speciale aandacht voor kleine huishoudens en mensen met een kleine beurs.
2. **Klimaat en milieu:** De gemeente moet haar leidende rol voor energie/warmtetransitie, de natuur- en milieubescherming door zetten in en buiten de waard. Samen met de agrariërs moeten we ideeën ontwikkelen en uitvoeren voor meer natuur-inclusieve landbouw.
3. **Immigratie en integratie:** In de Krimpenerwaard is een plek voor iedereen. Aan de opdracht vanuit het rijk tot opname statushouders zullen we ruimschoots blijven voldoen. Het is nu zaak dat deze mensen een kwalitatief hoogstaand integratietraject aangeboden wordt, wat betreft taal, werk en samenleven.
4. **Cultuur:** Het grote aanbod van cultuur en sport moet worden behouden en verder worden ontwikkeld. Daar mag meer bekendheid en subsidie aan worden gegeven.
5. **Sociaal domein:** Hulpverlening moet gericht zijn op het meedoen van iedereen in de samenleving. Mensen met een beperking of achterstand verdienen daarom net even meer hulp en steun.
6. **Werk en inkomen:** Vertrouwend op eigen kracht moeten we alert blijven op veranderende economisch kansen om ons heen.

Meer passende woningen in de Krimpenerwaard

D66 beschouwt het weidse landschap, de natuur, de relatief schone lucht, de lage bebouwingsdichtheid en historische stad- en dorpskernen en monumentale boerderijen als kostbaar erfgoed van de Krimpenerwaard. Dat moet zoveel mogelijk worden behouden. Ook als in de komende tien jaar ruim 3000 nieuwe woningen gebouwd moeten worden. Dat is een enorme uitdaging.

- **De Woningvisie moet gezien het oplopend woningtekort voortvarend worden uitgevoerd.**
D66 heeft onder andere aandacht voor jonge starters, middeninkomens en senioren. Wij willen vooral inzetten op meer en duurzamere sociale huurwoningen voor deze doelgroepen. Met de afschaffing (vanaf 2023) en de directe afbouw van de verhuurdersheffing komt voor woningcorporaties meer geld vrij voor de bouw van betaalbare en duurzame woningen.
- **Woningen betaalbaar houden voor huurders.**
D66 blijft erop toezien dat projectontwikkelaars en woningcorporaties goed bouwen voor wie een koopwoning geen optie is. Om alle doelgroepen te kunnen bedienen pleit D66 voor de bouw van verschillende woningtypen.
- **D66 pleit voor het behoud van de starterslening.**
Op deze manier wordt een aanvulling op het kapitaal geboden aan starters die de financiering voor de koop van een eerste woning niet rond krijgen.
- **D66 pleit voor de bouw van kleinschalige wooncomplexen.**
Door de bouw van betaalbare en duurzame appartementen, boven bijvoorbeeld zorgvoorzieningen, wordt gezorgd voor een passende woonvorm voor jongeren en senioren.
- **Oplossingen bieden voor bijzondere doelgroepen.**
D66 ondersteunt initiatieven voor spoedzoekers, arbeidsmigranten en daklozen en kijkt daarbij naar woonoplossingen. Leegstaande winkelpanden en kantoren kunnen hiervoor gebruikt worden en een woonbestemming krijgen.
- **Bestaande gebouwen aanpassen voor bewoning en flexibele woonvormen.**
D66 staat open voor aanpassing van bestaande bebouwing ten behoeve van extra woningruimte, maar blijven waken tegen verrommeling en wildgroei.
- **Nieuwbouw binnen of grenzend aan de bestaande bebouwing heeft de voorkeur.**
D66 is terughoudend om een natuurbestemming te geven aan grond die grenst aan de bebouwing, omdat bebouwing dan verder moeilijk te realiseren is.

Krimpenerwaard op eigen stroom

Met de in 2021 vastgestelde Regionale Energie Strategie en Warmtevisie gaan we de komende jaren voortvarend aan de slag om het energie gebruik te verminderen en onze eigen elektriciteit op te wekken. Daarvoor moeten serieuze investeringen worden gedaan. Het nieuwe landelijke klimaat- en transitiefonds helpt ons de nodige infrastructuur aan te leggen.

- **Het geld van de verkoop van de ENECO aandelen moet worden bestemd aan energie.**
D66 ziet graag daarvoor energiebesparing en elektriciteitsopwekking met zonnepanelen op agrarische en bedrijfsgebouwen.
- **Alle gemeentelijke gebouwen energieneutraal in 2030.**
D66 wil dat faciliteren met een strak stappenplan.
- **In de komende vier jaar mogen op alle daarvoor gunstige daken zonnepanelen.**
Het betreft daken van gemeentelijke, onderwijsgebouwen en waarbij burgers ook mede-eigenaar kunnen worden van de zonnepanelen. Hiervoor dient in het bouwbesluit maximaal te worden ingezet.

- **De bestaande duurzaamheidslening wordt proactief in de markt gezet** voor lokale opwekking energie.
- **Een gemeentelijk duurzaamheidsfonds voor de Krimpenerwaard opzetten.** Hieruit kunnen inwoners in samenwerking met experts en lokaal bedrijfsleven putten om slimme groene ideeën onderzoeken en implementeren.
- **Binnen korte termijn voldoende laadpalen beschikbaar.** D66 ziet graag dat iedereen zijn elektrische auto binnen loopafstand van zijn woning op kan laden.

Duurzame landbouw in de Krimpenerwaard

Ook de Krimpenerwaard moet de uitstoot van stikstof en broeikasgas verlagen. Het kabinet stelt budget beschikbaar om dit op regionaal niveau op te pakken. D66 wil dat de gemeente Krimpenerwaard hieraan actief meewerkt. D66 wil dat de boeren hun bedrijf natuur-inclusief inrichten. Veenweidegebieden zijn in het algemeen niet geschikt voor grootschalige landbouw. Alleen het agrarisch bedrijf met gemengde activiteiten in samenhang met natuurontwikkeling zou wat D66 financieel kunnen worden ondersteund. Het unieke karakteristieke veenweide landschap van de Krimpenerwaard moet zoveel mogelijk in stand worden gehouden en worden versterkt.

- **De Krimpenerwaard is het waard dat de gemeente met een heldere landbouwvisie komt.** Het agrarisch bedrijf moet een cruciale rol blijven spelen in onze gemeente. Kringlooplandbouw, als onderdeel van een circulaire economie is voor D66 de enige visie voor de toekomst van de landbouw.
- **De gemeente stelt zich achter de doelen van het kabinet en pakt haar rol hierin actief op.** De gemeente spreekt de ambitie uit om duurzame veeteelt en landbouw in de Krimpenerwaard te stimuleren. Met als doel de biodiversiteit en het dierenwelzijn te vergroten.
- **Er moet een toekomst blijven bestaan voor het boerenbedrijf.** De gemeente kan daarbij een rol spelen door mee te denken over een meer gemengd bedrijfsvoering. Het gaat hier om minder belastend grondgebruik (minder vee per hectare) en meer land voor alternatieve teelten en inkomstenbronnen.
- **De gemeente gaat actief op zoek naar samenwerkingspartners in het onderwijs.** De gemeente gaat met onderwijsinstellingen in gesprek om binnen de leerlijnen van de (landbouw) scholen ruimte te maken voor het uitwerken en opzetten van pilots voor duurzame landbouw in de Krimpenerwaard. Dit heeft direct ook het voordeel dat er ruimte komt voor praktijk-, onderzoeks- en stageplaatsen voor studenten.

Een toekomst in Krimpenerwaard voor iedereen

D66 wil dat Krimpenerwaard een inclusieve gemeente is, waarin alle inwoners zich thuis voelen en kunnen wonen, werken en recreëren. De partij heeft landelijk hard gestreden voor de grootste onderwijsinvestering ooit. We willen dat de gemeente schoolbesturen bijstaat om deze investering in te zetten om de gelijke kansen binnen onze gemeente te waarborgen.

D66 wil dat de gemeente rekening houdt met de gevolgen van hun beleid voor mensen met een beperking of achterstand. Wat betreft de opvang en integratie van vluchtelingen doen we dat al.

Daar kunnen we trots op zijn. Het is zaak ruimhartig te blijven voor statushouders, hun gezinnen en ander kwetsbare doelgroepen.

- **De gemeente zet actief ondersteuning in voor jeugd opdat alle jongeren in de Krimpenerwaard onderwijs kunnen volgen.**
D66 wil dat kinderen uit een gezin met minimuminkomen op een goede manier basis- en voortgezet onderwijs kunnen volgen. Indien nodig moeten daarvoor passende voorzieningen en regelingen worden getroffen.
- **De gemeente moet anderstalige inwoners (met jonge kinderen) begeleiden naar hulp.**
Bijvoorbeeld bij het inschrijven voor de peuterspeelzaal, basisschool en bibliotheek.
- **Het taalonderwijs voor nieuwkomers en laaggeletterden kan nog beter.**
D66 pleit voor een kwaliteitscontrole van dit onderwijs en tegen 'taalbeuners'.
- **Voor leerkrachten basisonderwijs de Krimpenerwaard aantrekkelijk blijven.**
D66 wil laten onderzoeken hoe de gemeente een verschil kan maken.
- **Koppeling van onderwijs in de steden rond de Krimpenerwaard en werkgelegenheid**
Dat kan worden gestimuleerd door in samenwerking met het bedrijfsleven proactief werkervarings- en stagemogelijkheden aan te bieden.
- **Alle openbare gebouwen zijn goed toegankelijk.**
Vanuit het principe van de *Krimpenerwaard voor iedereen* zullen alle gemeentelijke gebouwen en voorzieningen voor iedereen toegankelijk moeten zijn. D66 wil hiervoor een plan met tijdpad ontwikkelen met betrokkenheid van ervaringsdeskundigen.
- **De Krimpenerwaard laat zien dat zij een inclusieve gemeente is.**
Omwille van inclusie en gelijkwaardigheid zal de regenboogvlag in alle stads- en dorpskernen en op de openbare gebouwen worden gehesen op 11 oktober van ieder jaar.
D66 ondersteunt het idee om mensen van de LHBT-gemeenschap minstens eenmaal per jaar een les te laten geven in de basis- en middelbare scholen.

Cultuur

Kennismaken met kunst & cultuur op jonge leeftijd draagt bij aan het ontwikkelen van een brede blik op de samenleving.

- **Voldoende en gevarieerde culturele voorzieningen in de Krimpenerwaard.**
De bestaande voorzieningen worden in stand gehouden. Het gaat hier over theaters, cultuurhuizen en musea. Nieuwe voorzieningen kunnen bij de gemeente terecht voor ondersteuning.
- **Het aanbod van kunst & cultuureducatie binnen het onderwijs kan worden verbeterd.**
D66 staat open voor subsidie aan kunstenaars die deze lessen verzorgen.
- **Een multifunctionele bibliotheek in elke woonkern.**
Voor D66 is de bibliotheek is meer dan een stapel boeken. D66 zet zich in voor bestaande en nieuwe bibliotheken met maatschappelijke functies en als sociale ontmoetingsplek. Gebruik maken van digitale media biedt nieuwe perspectieven en bezoekers moeten er ook hulp kunnen krijgen om mee te komen in de wereld van instanties. Op basis van een uitbreiding van de service verlening kan ook worden nagedacht over alternatieve inkomstenbronnen.
- **Beleidsplan Kunst en Cultuur gemeente Krimpenerwaard.**
D66 vindt dat de uitvoering van het meerjarig beleidsplan kunst en cultuur voortvarend moet worden aangepakt.
- **Informatie over de culturele mogelijkheden wordt voor iedereen beschikbaar gemaakt.**

Om organisaties eenvoudig te laten zien welke activiteiten waar mogelijk zijn, ziet D66 graag dat er een digitale *Voorzieningsgids* komt.

- **Een KW-Waardkaart geeft reductie op toegang tot cultuur.**

Om voorzieningen bereikbaar te maken voor iedereen wil de D66 uitzoeken of het zin heeft een KW-Waardkaart te introduceren die mensen reductie geeft op toegang en lidmaatschap van clubs en activiteiten, en gratis kan laten zijn voor die het niet kunnen betalen.

Zorg, welzijn en sport

Hulp en ondersteuning is een basisrecht voor iedereen in Nederland. D66 ziet het welzijnswerk als wezenlijk voor het opsporen en begeleiden van mensen die het contact met de maatschappij dreigen te verliezen - en wel vanuit een uniform beleid met een duidelijke sociale basisinfrastructuur door één centrale slagvaardige welzijnsorganisatie.

- **Route naar maatschappelijke zelfstandigheid.**

Voor inwoners die ondersteuning van de gemeente nodig hebben zal een centraal aanspreekpunt beschikbaar zijn, waar de hulpvraag gesteld kan worden. Binnen de hulpverlening zal naast het oplossen van het probleem, het meedoen aan de maatschappij centraal staan.

- **D66 wil een gemeentelijke jeugdzorg monitoringssysteem inzetten.**

Wij zullen ervoor opkomen dat de gemeente haar bestuurlijke en financiële rol pakt voor alle vormen van jeugdzorg. Zo moet er een duidelijke ingang komen bij het Loket Zorg & Samenleving - voor iedereen toegankelijk. De gemeente stimuleert goede en efficiënte afstemming in het zorgveld, opdat wachtlijsten worden voorkomen.

- **Informatie over financiële steun wordt goed zichtbaar en toegankelijk.**

D66 vindt dat inwoners met een bijstandsuitkering of minimuminkomen regelmatig geïnformeerd moeten worden over voorzieningen en ondersteuningsmogelijkheden. Die moeten op eenvoudige en toegankelijke manier kunnen worden aangevraagd. Desnoods met taalondersteuning.

- **Kinderopvang in de Krimpenerwaard is voor iedereen die het nodig heeft beschikbaar.**

Vanwege het belang van werk voor iedereen wil D66 de kinderopvang subsidiëren voor diegenen die dat niet kunnen betalen.

- **D66 vraagt aandacht voor 18-/18+ problematiek.**

Veel voorzieningen voor jongeren vanuit minimabeleid stoppen abrupt wanneer zij 18 jaar worden en zij worden vaak niet begeleid naar 18+ voorzieningen. De overgang van jeugdzorg (18-) naar de Wmo (18+) is hiervan een voorbeeld. De gemeente treft een voorziening ter begeleiding van deze jongeren. D66 vindt dat bij gebleken succes de proef (per 1-1-2022) voor een Volwassenenfonds Sport en Cultuur voor 18+-ers, dit fonds blijvend moet worden in de gemeente.

- **Sportverenigingen worden financieel ondersteund wanneer nodig.**

Sporten wordt voor iedereen toegankelijk. De gemeente zet hier actief op in. Meer sport en goed Welzijn betekent minder Zorg. D66 wil een structurele bescherming van het budget voor de (sport) verenigingen binnen de gemeente.

- **Diversiteit binnen de sport wordt gestimuleerd.**

D66 vindt het belangrijk dat de diversiteit in sport- en speelvoorzieningen in de Krimpenerwaard overeind blijft.

- **Zwemmen in zwembaden in de Krimpenerwaard is en blijft mogelijk.**

D66 wil de bestaande zwembaden in stand houden en het schoolzwemmen behouden en waar nodig stimuleren.

Werk en Inkomen in de Krimpenerwaard

Van oudsher heeft agrarische bedrijvigheid een belangrijke rol gespeeld in de ontwikkeling van de Krimpenerwaard. Het karakteristieke weidenlandschap heeft grote recreatieve en dus economische potentie, waarbij kleinschaligheid de leidraad moet zijn. Nieuwe bedrijven zullen getoetst moeten worden aan haar toekomstbestendigheid en bijdrage aan het karakter van de Krimpenerwaard (ruimte, natuur, rust).

- **Er moet arbeidsintensieve en kennisintensieve bedrijvigheid worden aangetrokken.**
Het gebrek aan bedrijfsterreinen en de algemene wens van de bevolking om het landelijk karakter van de Krimpenerwaard te behouden dwingt ons kleinschalige bedrijven aan te trekken en stimuleren.
- **Het regeerakkoord vraagt om een inclusieve aanpak van werk.** D66 ziet graag dat de gemeente:
 - Op basis van de participatiewet bij opdrachten aan het bedrijfsleven vastlegt dat mensen langdurig zonder werk binnen die opdracht een bijdrage leveren;
 - Zo nodig mensen begeleidt naar werk (door omscholing);
 - Bedrijfsstages vergoedt;
 - In regionaal verband meedenkt /werkt aan permanente scholing;
 - Laaggeletterdheid aanpakt;
 - Alle mogelijkheden benut om meer vrouwen een kans op de arbeidsmarkt te bieden;
 - Jongeren te helpen nieuwe lokaal gerichte bedrijven op te zetten.
- **Inzetten op de groei van recreatie op basis van en rond het boerenbedrijf.**
Dat vraagt van de gemeente een stevige stimulerende en inspirerende rol. De gemeente kan hier een aanjager zijn door een kringlooplandbouw visie met de boeren te ontwikkelen. Alles wijst erop dat daarvoor, en voor de uitvoering ervan geld zal komen uit Den Haag.
- **Aantrekken van een op de praktijk georiënteerde opleiding voor de energietransitie.**
D66 wil dat de gemeente hiervoor voortvarend bemiddeld tussen kleine aannemers en regionale opleidingsinstituten.
- **Evenementen en winkelpenstelling moeten op alle dagen mogelijk zijn.**
D66 vindt namelijk dat de huidige plaatselijke verordeningen aangaande horeca- en winkelsluitingstijden niet getuigen van een open samenleving.
- **Culturele voorzieningen zouden onder reguliere horecaregels mogen.**
Dat vindt D66 van groot belang van een gespreid verdienmodel van deze initiatieven.

Wegen en verkeer/infrastructuur

De infrastructuur vraagt voortdurend om onderhoud en verbetering. De gemeente is slechts van een beperkt aantal wegen de wegbeheerder. Intensief overleg en afstemming met de andere wegbeheerders (het hoogheemraadschap en de provincie) zijn noodzakelijk, met name over veilige inrichting van hun wegen en ontsluiting van de Krimpenerwaard naar de A12 en A20.

- **Duidelijke communicatie en gesprekken tussen wegbeheerders en bewoners staat voorop.**
D66 wil dat wegbeheerders, nutsvoorzieningen en aannemers worden gedwongen voor en

bij geplande werkzaamheden aan publieke infrastructuur met elkaar en aanwonende af te stemmen.

- **Voldoende budget voor de uitvoering van het integraal verkeersveiligheidsplan.**
Dit plan is in 2021 in samenwerking met de bewoners is vastgesteld en dient in de uitvoering extra aandacht te geven aan de verkeersveiligheid rond scholen.
- **Structurele inbreng van de mensen met een fysieke beperking.**
Bij herinrichting van de openbare ruimte dient worden te worden vastgelegd en nageleefd dat mensen met een fysieke beperking als adviseurs worden gehoord.
- **Aandacht voor de fietsveiligheid op smalle polderwegen.**
D66 pleit ervoor dat in overleg met het hoogheemraadschap de aanleg van vrij liggende fietspaden en fiets suggestiestroken worden meegenomen.
- **Voor autoluwe stads- en dorpscentra.**
Daarom D66 pleit voor toename van de 30 km limiet binnen de bebouwde kom.
- **Snelle verbindingen Rotterdam-Utrecht (via Schoonhoven) en Gouda-Utrecht.**
Deze ov-verbindingen moeten bijdragen aan het verminderen van het autogebruik en mobiliteit van alle bewoners van de Krimpenerwaard.
- **Ontsluiting van de Krimpenerwaard via de Algra-corridor op de agenda.**
D66 zal zich inzetten voor deze nieuwe ontsluiting van de van de Krimpenerwaard, en ook voor de verbetering van de ontsluiting via de N207 naar de A12 en A20.
- **Geluidsoverlast van vliegtuigen en motoren moet worden beperkt.**

Veilige Krimpenerwaard

De Krimpenerwaard staat op AD misdaadmeter van 2019 in de top 50 veiligste gemeenten van Nederland. D66 wil dat zo houden, maar is geen voorstander van een Big Brother samenleving. D66 staat zeer terughoudend tegenover de inzet van repressieve middelen en bewakingstechnologie.

- **Geen uitbreiding van het aantal beveiligingscamera's in de openbare ruimte.**
Meer camera's staan niet garant voor veiligheid. Wanneer je een camera plaatst in de openbare ruimte, verplaatst de criminaliteit zich. Zo blijf je camera's plaatsen. Dat is duur en onwenselijk in verband met uw privacy.
- **De beperkte politiecapaciteit die wij hebben, inzetten waar dat echt nodig is.**
Zoals in de rest van Nederland hebben we ook in de Krimpenerwaard geringe politiecapaciteit. Daarom willen wij dat de prioriteit gaat naar het bestrijden van grootschalige ondermijning, met name door illegale productie en handel van de drugs en nauwere samenwerking tussen politie en BOA's met maatschappelijke organisaties.
- **Het verbod op het openen van een coffeshop opheffen.**
We zien liever dat de softdrug verkoop wordt gereguleerd en onder toezicht komt van de gemeente. Even min als de verkoop van alcoholische drank, moet de drugshandel onttrokken worden aan het criminele circuit.
- **Wij zijn voor een vuurwerkverbod in de gemeente Krimpenerwaard.** D66 vindt dat de Krimpenerwaard zich moet aansluiten bij de gemeenten die pleiten voor een landelijk vuurwerkverbod.
- **Wijken veilig en leefbaar houden.**
Opsporing van onveilige woonsituaties zoals inpandige hennepsteelt, leegstand en ongewenste onderverhuur moeten worden tegengegaan. Hiervoor is de samenwerking tussen woningcorporaties, wijkagenten, buitengewone opsporingsambtenaren, gemeente en maatschappelijke instellingen cruciaal.

Gedegen bestuur

D66 Krimpenerwaard staat voor een betrouwbare overheid. Voor een gemeente waarbij mensen zich betrokken voelen door transparante communicatie en samenwerking met de burgers.

- **Participatie is meer dan inspraakavonden.**
 - D66 ziet erop toe dat de gemeente de inwoners steeds beter en proactief informeert en hun vragen beantwoord.
 - Voor D66 is het vanzelfsprekend dat de gemeente de burgers bij ingrijpende en complexe zaken om advies vraagt, bijvoorbeeld d.m.v. enquêtes en andere inspraakmogelijkheden.
 - We willen werk maken van het regeerakkoord, door burgers om beleidsvoorstellen te vragen en publieke taken over te nemen, met de publieke middelen die daarbij horen.
- **Goede samenwerking met andere aangrenzende gemeenten.**

Gezien de interregionale belangen ziet D66 kansen om de kwaliteit van het gemeente werk te verbeteren.
- **Geen veelheid aan financiële “potjes”.**

D66 wil werken met één brede Algemene Reserve en een beperkt aantal bestemmingsreserves waar een duidelijk plan bij hoort -ook voor mogelijke extra inkomsten uit alternatieve gemeentelijke belastingen naast de OZB en MRB.
- **We willen ons niet de kaas van het brood laten eten.**

Gezien de grote bedragen die het Rijk beschikbaar zal stellen aan gemeenten om het klimaat-, stikstof-, en woningbouwbeleid, en ook de jeugdzorg en andere landelijke prioriteiten vorm te geven wil D66 dat onze gemeente anticipeert op deze kansen.
- **Burgerschapslessen voor leerlingen in groep 7 en 8.**

Deze is een taak die gesteld is door de nationale overheid en D66 ziet graag dat de gemeente die kans aangrijpt om een lokaal georiënteerde lespakketten te ontwikkelen.
- **Heldere richtlijnen voor het handhaven rechtsorde in de Krimpenerwaard.**

D66 wil erop toezien dat de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) zich ontwikkelt tot een raamwerk met liever minder dan meer regels. Maar over de zaken waar de burger zich terecht zorgen maakt zoals gebruik van lachgas, geluidsoverlast, vervuiling moet geen onduidelijkheid bestaan.